

Tematické okruhy a literatura k SZZk ZURs305 Teorie médií

I. tematický okruh

Témata:

A/ Masová média a (pozdně)moderní společnost

A1/ masová a populární kultura optikou kritických teorií médií

A2/ kritická teorie médií psychoanalýza: masová kultura jako obranný mechanismus

B/ teorie médií: kritika ideologie a Kulturního průmyslu

B1/ kritická teorie médií a proměna veřejné sféry: veřejný zájem a veřejná mediální služba

C/ teorie médií: Technologický determinismus

D/ teorie médií: kritická teorie kyberprostoru

D1/ kritika nezamýšlených důsledků mediální simulace, rychlosti a indiference

Literatura:

ADORNO, T.W. : Schéma masové kultury. Oikoymenh, 2011.

BAUDRILLARD, J. Mass Media Culture. In: Poster, M. (ed.) Selected Writings.

BAUDRILLARD, J. Implosion of Meaning in the Media. In: In the Shadow of the

BAUDRILLARD, J.: Praecessio Simulacrorum. In: Host 1996, č. 6.

BENJAMIN, W.: Umělecké dílo ve věku své technické reprodukovatelnosti. In: Zdroj a jeho dílo. Odeon 1986.

DEFLEUR, M. – BALL-ROKEACH, S.: Teorie masové komunikace. Karolinum 1996.

ECO, U.: Skeptikové a těšitelé. Svoboda 1995.

FISKE, J., Hartley, J.: Reading Television. Routledge 1994.

FISKE, J.: Understanding popular culture. Routledge 1989, pp. 23-32 Revue pro média (téma: Média a populární kultura). In: HOST č. 10, 2001.
http://fss.muni.cz/rpm/Revue/Revue01/preklad_fiske_rpm01.pdf

FREUD, S. Já a Ono. In: Sebrané spisy Sigmunda Freuda. Psychoanalytické nakladatelství.1999..

FREUD, S. Psychologie masy a analýza Já. In: O člověku a kultuře. Odeon, 1990.

FREUD, S. Nespokojenost v kultuře. In: O člověku a kultuře. Odeon. 1990.

GARNHAM, N. The media and the public sphere. In: Golding, P., Murdock, G., Schledsinger, P. (eds): Communicating Politics. Leicester University Press, 1986.

GIDDENS, A.: Důsledky modernity. Slon 1998.

GOLDING, P., MURDOCK, G. Ideology and the Mass Media. In: Barrett, M., Corrigan, P., Kun, A., Wolff, J. (eds.): Ideology and Cultural Production. Croom Helm. 1979.

HABERMAS, J.: Strukturalni premena verejnosti. Filosofia 2000.

HALL, S. The rediscovery of ideology: return of the repressed in media studies. In: Gurevitch, M. et al.: Culture, Society and the Media. Methuen. 1982.

- KELLNER, D. Contested Terrain and the Hegemony of capital. In: Television and the Crisis of Democracy. Westview Press, 1990..
- KLOSKOWSKA, A.: Masová kultura. Svoboda 1967.
- KUNZIK, M.: Základy masové komunikace. Karolinum 1994.
- LASCH, Ch. The Narcistic Personality of Our Time. In: The Culture of Narcisism. W.W. Norton. 1979.
- LASCH, Ch. The Socialization of Reproduction and the Collapse of Authority. In: The Culture of Narcisism. W.W. Norton. 1979.
- Le BON, G.: Psychologie davu. Praha 1992.
- LÉVY, P.: Kyberkultura. Karolinum 2000.
- LIPOVETSKY, G. Narcis aneb strategie prázdnoty. In: Éra prázdnoty. Prostor. 2001.
- MARCUSE, H.: Jednorozměrný člověk. Naše vojsko 1991.
- MACDONALD, D. A Theory of Mass Culture. In: Diogene č. 3. 1953.
- MACKAY, H. Theories of the Information Society. In: Investigating the Information Society. Routledge. 2001.
- MCLUHAN, M. Jak rozumět médiím. Odeon. 1991.
- MCLUHAN, M. Gutenbergova galaxie. In: Člověk, média a elektronická kultura. Jota 2000.
- MCQUAIL, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Portál 1999.
- MULVEY, L. Visual Pleasure and Narative Cinema. Screen, 16,3 (Autumn). 1973.
- ORTEGA y Gasset, J.: Vzpouza davů. Praha 1993.
- POSTMAN, N.: Ubavit se k smrti. Mladá fronta 1999.
- RIESMAN, D.: Osamělý dav. Mladá fronta 1968.
- RITZER, G.: Mcdonaldizace společnosti. Academia 1996.
- Silent Majorities NY. 1983.
- Stanford University press . 1983.
- str. 110-275.
- VIRILIO, P.: Informatická bomba, Pavel Mervart, Praha 2004, str. 71-98.
- VIRILIO, P.: Vision Machine. Indiana University Press, 1995, pp. 59-77.
- VOLEK, J. Mediální studia mezi kritikou ideologie a kritikou informace. In Média a realita. Brno: Masarykova universita v Brně, 2003.
- VOLEK, J. Nezamýšlené důsledky "komunikační ideologie" v kontextu informační společnosti. In Média a realita: sborník prací Katedry mediálních studií a žurnalistiky. Brno : Masarykova Universita v Brně. 2002.
- VOLEK, J. Walter Benjamin a nová média. Communication Today, III, 2, 2012.
- ŽIŽEK, S. Cyberspace, or how to traverse the fantasy in the age of retreat of the big other. Public Culture, 19, 3. Dostupné na: <http://www.uchicago.edu/research/jnl-pub-cult/backissues/pc26/Žižek.html>. 1998.
- ŽIŽEK, S. The Matrix, two sides of Perversion, Nettime. Dostupné na:<http://www.nettime.org/Lists-Archives/nettime-l-9912/msg00019.html>. 1999.

II. tematický okruh

Témata:

1. Klíčové teorie „journalism studies“

- média a demokracie (společenská odpovědnost médií, veřejná služba, objektivita, regulace);
- politická ekonomie médií;
- žurnalistická kultura;
- provoz mediální organizace (mediální rutiny, gatekeeping, interakce mediální organizace s ostatními složkami mediálního podnikání).

2. Mediální systémy a typy žurnalistiky

- mediální systémy a typy žurnalistiky ve světě, rozdílná tradice, vývoj a současný stav;
- hlavní rysy vývoje a současný stav českého mediálního systému.

3. Aktuální problémy žurnalistiky.

- technologický vývoj (nové možnosti žurnalistiky – občanská žurnalistika, sociální média, UGC);
- ekonomický vývoj (vlastnictví, proměna obchodních modelů, proměna managementu médií, vztah žurnalistiky a inzertních oddělení);
- nová pravidla (proměny etiky a legislativy);
- proměny mediálních praxí (multi-skilling, konference, homogenizace, kanibalizace).

Literatura:

CALCUTT, A., Hammond, P. Journalism studies. A critical introduction. London – New York: Routledge. 2011.

CONBOY, M. Journalism studies. The Basics. London – New York: Routledge. 2013.

De BURGH, H. (ed.). Making journalists. Diverse models, global issues. London – New York: Routledge. 2005.

DEUZE, M. (ed.). Managing media work. Thousand Oaks – London – New Delhi – Singapore - Washington: SAGE. 2011.

DEUZE, M. Media work. Cambridge: Polity Press. 2008.

FORTUNATO, J. A. Making media content. The Influence of constituency groups on mass media. London – New York: Routledge. 2010.

FRANKLIN, B., Carlson M. (eds.). Journalists, sources, and credibility. New perspectives. London – New York: Routledge. 2013

HALLIN, D. C., Mancini, P. Comparing Media Systems Beyond the Western World. Cambridge: Cambridge University Press. 2011.

HALLIN, D. C., Mancini, P. Systémy médií v postmoderním světě. Praha: Portál. 2008.

Jakubowicz, K. Nová ekologie médií. Konvergence a mediamorfóza. Zlín: Verbum. 2013.

KING, E., CHAPMAN, J. L. (eds.). Key readings in journalism. London – New York: Routledge.

KLEINMAN, S. The Media and Communication Dictionary. A Guide for students, educators, and professionals. New York: Peter Lang Publishing. 2011.

KNIGHT, M., COOK, C. Social media for journalists. Principles and practice. London: SAGE. 2013.

Lee-Wright, P., Phillips, A., Witschge, T. Changing journalism. London – New York: Routledge. 2012.

METYKOVÁ, M., WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, L. “[Changing journalistic practices in Eastern Europe: The cases of Czech Republic, Hungary and Slovakia.](#)” 2012.

PETERS, C. Broersma, M. (eds.). Rethinking journalism. Trust and participation in a transformed news landscape. London – New York: Routledge. 2013.

PRESTON, P. Making the news. Journalism and news cultures in Europe. London – New York: Routledge. 2009.

ŠMÍD, M. Vliv vlastnictví médií na jejich nezávislost a pluralitu. <http://www.louc.cz/pril01/vlmed2004.doc>. 2004.

ŠMÍD, M. „Czech Republic.“ In Media Ownership and its Impact on Media Independence and Pluralism. Ljubljana: SEENPM – Peace Institute. http://www.mirovniinstitut.si/media_ownership/index.htm. 2004.

STARKEY, G. Balance and bias in journalism. Representation, regulation and democracy. New York: Palgrave Macmillan. 2007.

ŠTĚTKA, V. “From Multinationals to Business Tycoons: Media Ownership and Journalistic Autonomy in Central and Eastern Europe.” In The International Journal of Press/Politics. 2012.

ŠTĚTKA, V. From Global to (G)local: Changing Patterns of Television Program Flows and Audience Preferences in Central and Eastern Europe, Journal of Popular Film and Television, 2012.

ŠTĚTKA, V., Örnebring, H. “Media, communication and democracy: Global and national environments — an introduction.” in Communication, Politics & Culture, Vol. 45. 2012.

ZELIZER, B. (ed.) The changing faces of journalism. Tabloidization, technology and truthiness. London – New York: Routledge. 2009.

ZELIZER, B. Taking journalism seriously. News and the academy. Thousand Oaks – London – New Delhi: SAGE. 2004.

ZELIZER, B., ALLAN, S. Keywords in news and journalism studies. London – New York: Open University Press. 2010.

III. tematický okruh

Témata:

Nová média optikou společenských věd

- přístupy k novým médiím a jimi neseným obsahům aneb různé formy „centrismu“
- sociálněkonstruktivistický pohled na mediální technologie
 - Peter L. Berger a Thomas Luckmann a koncept sociálních institucí / užití médií jako sociálně institucionalizované jednání

- Anthony Giddens a strukturační teorie / vztah struktury a jednání, technologie jako struktura
- Andrew Feenberg a „textuální“ přístup k technologii a její strukturační moci – preferované užití, aberantní užití
- Dvojí artikulace mediálních technologií
- technologické a textuální vlastnosti nových médií

Nová média a kritika ideologie novosti

- problém „novosti“ nových médií
- ideologizace „nového“ a rétorika technologicky motivované sociální změny
- studia nových médií mezi technooptimismem a technopesimismem
- Ogburnova teorie kulturního opožďení
- Patrice Flichy a „internet imaginaire“
- Vincent Mosco a „digital sublime“
- Frank Webster a kritika teorií informační společnosti

Nová média, politika, politický aktivismus a veřejnost

- nová média a politická sféra: politická komunikace, politická mobilizace a politické jednání
- nová média a nové formy politického aktivismu
 - Carpentier: teorie participace
 - Papacharissi: nová média a občanský narcismus
 - Bakardjieva: subaktivismus / aktivismus a každodennost
- nová média a veřejná sféra
 - Dahlberg, Dahlgren, Papacharissi aj.: nová média a fragmentarizace veřejného a politického prostoru

Literatura:

AARSETH, E. *Cybertext: Perspectives on Ergodic Literatury*. The Johns Hopkins University Press. 1997.

BAKARDJIEVA, M. „Conceptualizing User Agency.“ in *Internet Society: The Internet in Everyday Life*. London: SAGE. 2005.

BAKARDJIEVA, M. „Subactivism: Lifeworld and Politics in the Age of the Internet.“ in *The Information Society*, 25. 2009.

BENTIVEGNA, S. „Rethinking Politics in the World of ICTs.“ in *European Journal of Communication*, 21(3). 2006.

BERGER, P., Luckmann, T. „Společnost jako objektivní realita.“ in *Sociální konstrukce reality*. Brno: CDK. 1999.

CARPENTIER, N. „The concept of participation: If they have access and interact, do they really participate?“ Pp. 13–36 in *Časopis za upravljanje komuniciranjem / Communication Management Quarterly*, 6(1). 2011.

- DAHLBERG, L. „Democracy via cyberspace: Mapping the rhetorics and practices of three prominent camps.“ Pp. 157-177 in *New Media & Society*, 3(2). 2011.
- DAHLBERG, L. „Internet Research Tracings: Towards Non-Reductionist Methodology.“ In *Journal of Computer-Mediated Communication*, 9(3). <http://jcmc.indiana.edu/vol9/issue3/dahlberg.html>. 2006.
- DAHLBERG, L. „Rethinking the Fragmentation of the Cyber-Public: From Consensus to Contestation“ in *New Media & Society*. 9 (5). 2007.
- DAHLGREN, P.. „The Internet, Public Spheres, and Political Communication: Dispersion and Deliberation.“ Pp in *Political Communication*, 22. 2005.
- DAHLGREN, P. „Parameters of online participation: Conceptualising civic contingencies.“ in *Časopis za upravljanje komuniciranjem / Communication Management Quarterly*, 6(1). 2011.
- FISHER, D. R. WRIGHT, L. M. „On Utopias and Dystopias: Toward an Understanding of the Discourse Surrounding the Internet.“ *Journal of Computer-Mediated Communication*, 6(2). <http://jcmc.indiana.edu/vol6/issue2/fisher.html>. 2001.
- FLICHY, P. „Introduction.“ in *The Internet Imaginaire*. Cambridge: MIT Press. 2007.
- GIDDENS, A. „Elements of the Theory of Structuration.“ in *The Constitution of Society: Outline of the Theory of Structuration*. Cambridge: Polity Press. 1984.
- HALL, S. „Znovunalezení ‚ideologie‘: návrat potlačeného zpět do mediálních studií.“ Pp. 68–77 in *Mediální studia*, 2(1). 2007.
- JENKINS, H., CARPENTIER, N. „Theorizing participatory intensities: A Conversation about Participation and Politics.“ Pp. 1–22 in *Convergence*, 19(3). 2013.
- LANDOW, G. P. „Hypertext a kritická teorie – Hypertextový Derrida, poststrukturalista Nelson?“ Pp. 9-21 in *Biograph* (6). 1998.
- LIVINGSTONE, S.. „On the material and the symbolic: Silverstone's double articulation of research traditions in new media studies.“ in *New Media & Society*, 9(1). 2007.
- MACEK, J. „Poznámky k definici: třídimenzionální koncept nových médií.“ in *Poznámky ke studiím nových médií*. Brno: MuniPress. 2013.
- MOSCO, V. „Cyberspace and the End of History.“ in *The Digital Sublime: Myth, Power and Cyberspace*. Cambridge: MIT Press. 2004.
- PAPACHARISSI, Z. „The Virtual Sphere 2.0: The Internet, the Public Sphere and beyond.“ in *Handbook of Internet Politics*. Ed. Chadwick, A. – Howard, P. London: Routledge. 2009.
- WEBSTER, F. „What is an information society?“ *Theories of the Information Society*. London: Routledge. 2006.